

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207000
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319207000.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Viery Zolákovej, v právnej veci žalobkyne: N. O., D.. XX.XX.XXXX, N. U. XXXX/XX, XXX XX C., zast. JUDr. Martina Řeřichová, PhD., advokátka s. r. o., Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, IČO: 53 065 042, proti žalovanému: O. O., D.. XX.X.XXXX, N. U. XXXX/XX, XXX XX C., zast. JUDr. Eva Koščová, advokátka, so sídlom Osloboditeľov 3, 066 01 Humenné, IČO: 37878409, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 12C/33/2019-248 zo dňa 19.11.2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Súd z r u š u j e podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k bytu č. XXX, vo vchode XX, na 4. poschodí na ulici U. XXXX/XX S. C. a k spoluvlastníckemu podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a k spoluvlastníckemu podielu na pozemku - zastavená plocha o výmere 1536 m² s parcelným číslom XXXX, na ktorom je postavený bytový dom vo veľkosti podielu XXXX/XXXXXX, ktorý je zapísaný na LV č. XXXX, katastrálne územie C. a vyporiadava ho tak, že nariaďuje predaj uvedených nehnuteľností s tým, že výťažok z predaja bude rozdelený žalobkyni a žalovanému každému z nich po 1-ici.

II. Žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov konania.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 16.8.2019 sa domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva so žalovaným k bytu číslo XXX, vo vchode XX, na 4. poschodí, na ulici U. XXXX/XX S. C., k spoluvlastníckemu podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a k spoluvlastníckemu podielu k pozemku - zastavaná plocha vo výmere 1536 m² s parcelným číslom XXXX, na ktorom je postavený bytový dom v podiele XXXX/XXXXXX, ktorý je zapísaný na LV č. XXXX, katastrálne územie C.. Žalobkyňa v žalobe navrhla prikázať predmetné nehnuteľnosti do jej výlučného vlastníctva bez povinnosti vyplatiť žalovanému finančnú náhradu za jeho zrušený spoluvlastnícky podiel.

3. Žalobu odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 18C/92/2009-192 zo dňa 28.3.2011 bolo manželstvo žalobkyne a žalovaného rozvedené a rozsudok nadobudol právoplatnosť

dňa 16.11.2011. Počas trvania manželstva žalobkyňa so žalovaným nadobudli nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom sporu, pričom medzi žalobkyňou a žalovaným po rozvode manželstva nedošlo k dohode o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Žalobkyňa poukazovala na ustanovenia § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorých žalobkyňa so žalovaným nadobudli podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam, a to z dôvodu, že ani žalobkyňa, ani žalovaný nepodali návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva po rozvode manželov.

4. Žalobkyňa ďalej poukazovala na to, že zo strany žalovaného dochádzalo k verbálnym a fyzickým útokom voči jej osobe a v tejto súvislosti sa žalobkyňa počas konania domáhala aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorému súd uznesením sp. zn. 12C/33/2019-76 zo dňa 24.10.2019 vyhovel. Vzhľadom na násilné správanie sa žalovaného žalobkyňa navrhovala zrušiť podielové spoluvlastníctvo so žalovaným, prikázať byt do jej výlučného vlastníctva, a to bez povinnosti vyplatiť žalovanému finančnú náhradu za jeho zrušený podiel.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 4.9.2019 potvrdil skutočnosť, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom žaloby nadobudli počas manželstva spoločne so žalobkyňou. Tieto nehnuteľnosti užívali spoločne, na nákladoch na bývanie sa podieľali podľa svojich možností. Žalovaný ďalej uviedol, že v roku 2008 prišiel o zamestnanie a bol nútený odísť pracovať do zahraničia, avšak pravidelne prispieval na úhradu nákladov na domácnosť sumou vo výške 295,- eur mesačne na účet žalobkyne. Žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť v celom rozsahu a navrhoval, aby predmetný byt bol darovaný plnoletým deťom žalobkyne a žalovaného a aby žalobkyňa a žalovanému bolo zriadené právo doživotného bývania a užívania predmetného bytu.

6. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 všetko Občianskeho zákonníka s tým, že podľa Okresného súdu je v danom prípade je nespornou skutočnosťou, že žalobkyňa so žalovaným nadobudli do podielového spoluvlastníctva byt s príslušným podielom na nehnuteľnostiach, a to každý v podiele 1-ica, čo vyplýva z výpisu LV č. XXXX, kat. územie C..

7. Taktiež je podľa súd prvej inštancie nesporné, že reálne rozdelenie bytu nie je možné. Z tohto dôvodu do úvahy prichádzal druhý spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a to prikázaním bytu jednému zo spoluvlastníkov s povinnosťou zaplatať finančnej náhrady druhému zo spoluvlastníkov. Vzhľadom na finančnú a majetkovú situáciu žalobkyne a žalovaného súd nemohol pristúpiť ani k druhému spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva a prikázať nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov, pretože súd prvej inštancie zistil, že všeobecná hodnota bytu, ktorý je predmetom sporu je v súčasnej dobe cca 60.000,- eur, pričom žalobkyňa a žalovaný nedisponujú takou finančnou čiastkou, ktorá by umožnila jednému z nich zaplatiť druhému finančnú náhradu vo výške 1-ice. Vzhľadom na príjmy a vek účastníkov konania nie je teda ani reálne, aby títo mohli v budúcnosti nadobudnúť úver, na základe ktorého by potom mohli vyplatiť finančnú náhradu druhému zo spoluvlastníkov a z tohto dôvodu súd pristúpil k tomu, že nariadil v danej veci predaj bytu a majetku v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného s tým, aby výťažok z predaja bol rozdelený medzi žalobkyňu a žalovaného podľa ich podielov, teda každému z nich v 1-ici.

8. V danom prípade o trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP s odôvodnením, že stranám sporu, teda žalobkyne a žalovanému pripadol rovný diel zo zrušeného podielového spoluvlastníctva, a to vzhľadom na výšku podielov žalobkyne a žalovaného.

9. Proti tomuto rozsudku ako celku podala žalobkyňa včas odvolanie a z dôvodov uvedených podľa § 365 ods. 1 písm. e) a f) CSP.

10. V podanom odvolaní žalobkyňa uviedla, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Záonné pravidlá vyporiadania zakotvujú, že súd nemôže vyporiadať spoluvlastnícke vzťahy iným spôsobom ako je v Občianskom zákonníku uvedené. Občiansky zákonník taxatívnym spôsobom ustanovuje tieto spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva: reálne rozdelenie veci; prikázanie veci jednému alebo viacerým podielovým spoluvlastníkom a predaj veci a rozdelenie výťažku medzi spoluvlastníkov podľa veľkosti ich podielu.

11. V podanom odvolaní ďalej žalobkyňa uviedla, že žalobkyňa prejavila súhlas s prikázaním veci do jej vlastníctva s tým, že otázka aká je všeobecná cena dotknutých nehnuteľností v konaní riešená nebola. Súd prvej inštancie nevykonal žiaden dôkaz, ktorým by preukázal hodnotu bytu, v čom samotná žalobkyňa sa k hodnote bytu nevyjadřila. V konaní nebol preukázaný znalecký posudok a nebol zabezpečený ani akýkoľvek iný listinný dôkaz týkajúci sa ocenenia predmetného bytu. Na základe uvedeného nie je zrejma výška finančnej náhrady za zrušený spoluvlastnícky podiel.

12. Súd prvej inštancie svojvoľne má za to, že vzhľadom na príjmy a vek strán sporu nie je ani reálne možné, aby títo mohli v budúcnosti nadobudnúť úver. Závery súdu podľa žalobkyne nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a je prinajmenšom predčasné prijať závery o platobnej neschopnosti žalobkyne na vyplatenie primeranej finančnej náhrady žalovanému za jeho zrušený spoluvlastnícky podiel. Žalobkyňa v zásade odmieta, že v danom prípade vzniká dôvodný predpoklad, že nedisponuje finančnými prostriedkami na úhradu primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel, na základe čoho súd dospel, že je vylúčené prikázať predmetnú nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalobkyne.

13. Podľa žalobkyne súd prvej inštancie nepostupoval správne, ak bez náležitého dokazovania pristúpil k tretiemu spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ktorým je predaj veci a rozdelenie výťažku medzi spoluvlastníkov podľa veľkosti ich podielov. Zákonodarca tento spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva umožňuje iba v tom prípade, ak žiaden spoluvlastník vec nechce. Jedná sa o zákonnú podmienku nariadenia predaja a rozdelenia výťažku veci pri zrušení spoluvlastníctva súdom podľa štvrtej vety § 142 Občianskeho zákonníka, pričom do pozornosti odvolaciemu súdu dala žalobkyňa to, že táto podmienka splnená nebola, nakoľko žalobkyňa počas celého konania prezentovala svoj záujem o byt.

14. Návrh žalovaného týkajúci sa predaja nehnuteľnosti a rozdelenia výťažku z jej predaja je podľa žalobkyne v rozpore so zákonom a vôbec neprichádza do úvahy, pretože žalobkyňa má záujem o predmetný byt a zároveň ma snahu o finančné vyrovnanie žalovaného. Predmetný byt jej slúži na bývanie, keďže inú možnosť bývania na rozdiel od žalovaného nemá. Zároveň je podľa žalobkyne nevyhnutné vziať na zreteľ, že rozhodnutím Mesta C. zo dňa 12.8.2020 o odkázanosti na sociálnu službu bolo rozhodnuté, že žalobkyňa je odkázaná na druhý stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby - poskytovanie opatrovateľskej služby. Za danej situácie sa rozhodnutie súdu prvej inštancie javí podľa žalobkyne v značnom rozpore s dobrými mravmi v neprospech žalobkyne.

15. Podľa žalobkyne súd prvej inštancie nevzal do úvahy násilne neprimerané správanie žalovaného vo vzťahu k žalobkyňi, ktoré bolo preukázané listinnými dôkazmi.

16. Žalobkyňa počas konania uviedla, že je ochotná žalovanému vyplatiť primeranú finančnú náhradu za predmetný byt formou splátok, s čím sa súd prvej inštancie ani nezaoberal. Podľa žalobkyne musí súd starostlivo skúmať či splnenie povinnosti na finančné plnenie v rozsudku je reálne do troch dní od právoplatnosti rozsudku alebo v splátkach. Ak súd zistí, že nie sú u účastníka konania splnené podmienky na to, aby to splnil do troch dní od právoplatnosti rozsudku, môže mu určiť dlhšiu lehotu, alebo povoliť splácať tento dlh v splátkach, pretože aj takýmto spôsobom je možné predísť nútenému výkonu súdneho rozhodnutia v exekučnom konaní. Súd prvej inštancie túto možnosť ani neskúmal, iba jednostranne v neprospech žalobkyne sa stotožnil s vyjadrením žalovaného, ktorý nesúhlasil s návrhom žalobkyne, aby bol byt prikázaný do jej výlučného vlastníctva. Nesúhlasil ani s tým, aby mu žalobkyňa mala splácať za jeho podiel splátky.

17. V ďalšom súd prvej inštancie podľa žalobkyne pochybil, keď nevykonal výsluch žalobkyne ako strany sporu, pričom žalobkyňa deklarovala záujem na osobnej účasti na súdnom pojednávaní a nesúhlasila s tým, aby sa súdne pojednávanie konalo v jej neprítomnosti. Žalobkyňa sa súdneho pojednávania nezúčastnila zo zdravotných dôvodov, pričom nie je vylúčené zlepšenie zdravotného stavu, ktorý by umožňoval účasť na súdnom pojednávaní. Lekár sice neodporúčal v dohľadnej dobe účasť na pojednávaní, avšak nevyhlásil účasť žalobkyne na súdnom pojednávaní. S poukazom na uvedené preto žalobkyňa v rámci odvolacieho návrhu žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

18. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne k jej tvrdeniu, že jeho správanie ohrozuje život a zdravie žalobkyne uviedol, že v konaní nebolo preukázané žiadne jeho násilné správanie voči žalobkyni s tým, že podanie oznámenia na políciu nie dôkazom o spáchanom násilí. Žalovaný predložil súdu výpis z evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR zo dňa 12.12.2019, z ktorého vyplýva, ako boli vybavené všetky oznámenia žalobkyne. Okrem jedného konania, kde mu bola uložená pokuta 10,- eur, Okresný úrad vybavil všetky ostatné podania odložením veci podľa zákona o priestupkoch. Krajský súd v Prešove vo svojom uznesení zo dňa 16.1.2020, ktorým zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, konštatoval, že sa javí dôvodnou námietka žalovaného, že konanie žalobkyne môže byť aj účelové. Ďalej krajský súd uviedol, že pokiaľ žalobkyňa ako dôkaz svojich tvrdení predložila lekárske správy, odvolací súd konštatuje, že tieto len zostávajú v rovine popísania subjektívnych pocitov a údajných ťažkostí zo strany žalobkyne, pričom neosvedčujú, že by išlo o odborné vyjadrenie, resp. nález lekára o príčinách psychických problémov žalobkyne spôsobené skutočne výlučne žalovaným. Žalobkyňa podľa žalovaného v priebehu konania žiaden dôkaz, ktorý by preukázal, že jej zlý psychický stav je spôsobený správaním žalovaného nepredložila ani nenavrhol vykonať. Žalovaný preukázal, že sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania, nebolo voči nemu vedené žiadne trestné stíhanie a nebol prejednávaný ani v priestupkovom konaní.

19. Ďalej žalovaný uviedol, že neexistuje žiaden zákonný dôvod preto, aby bol zbavený vlastníckeho práva bez primeranej finančnej náhrady, a to aj s poukazom na článok 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, pričom z dikcie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že prikázanie veci do výlučného vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov je nevyhnutne spojené s povinnosťou primeranej náhrady druhému spoluvlastníkovi. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie predčasne prijal záver o jej platobnej neschopnosti na vyplatenie primeranej finančnej náhrady žalovanému. K tejto odvolacej námietke žalovaný uviedol, že na pojednávaní konanom dňa 1.10.2020 súd uložil stranám sporu, aby preukázali výšku svojich príjmov, výdavkov a taktiež aj preukázanie, či disponujú finančnými prostriedkami na účte. Ak žalobkyňa disponuje finančnými prostriedkami na vyplatenie podielu, mala možnosť to preukázať, čo sa nestalo. Predložila súdu iba potvrdenie o výške poberaného dôchodku a mesačných výdavkov. Žalovaný poukazuje na to, že v zmysle konštantnej judikatúry súd sa musí zaoberať posúdením, či spoluvlastník, ktorému má pripadnúť vec, disponuje finančnými prostriedkami na vyplatenie primeranej náhrady. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že súd môže prikázať vec len tomu, kto preukáže schopnosť zaplatiť primeranú náhradu. Posúdenie primeranosti náhrady zahŕňa aj solventnosť spoluvlastníka, ktorému má spoločná vec pripadnúť (schopnosť a včasnosť poskytnutia náhrady). Pokiaľ hľadisko solventnosti nie je preukázané, môže postup podľa § 142 ods. 1 tretej vety Občianskeho zákonníka znamenať zásah do práva vlastníť majetok, pretože nie je garantované, že spoluvlastník bude svojho spoluvlastníckeho práva zbavený pri poskytnutí primeranej náhrady (nález Ústavného súdu ČR z 2.2.2005, sp. zn. II. ÚS 494/2003). Z vykonaného dokazovania je podľa žalovaného zrejmé, že príjem žalobkyne jej neumožňuje ani splatenie podielu v splátkach, keď právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní 19.11.2020 uviedla, že finančná situácia žalobkyne je pomerne nízka a je teda asi nereálne, aby vzhľadom na príjem žalobkyne bola táto zaviazaná splácať splátkami podiel žalovaného.

20. K námietke žalobkyne, že ju súd nevyočul na pojednávaní žalovaný uviedol, že právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní dňa 19.11.2020 ospravedlnila neúčast' žalobkyne zo zdravotných dôvodov, o odročenie pojednávania však nežiadala a nemala žiaden návrh na vykonanie dokazovania, preto súd vyhlásil dokazovanie za skončené.

21. S poukazom na uvedené preto považoval žalovaný napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne a zákonné a navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

22. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jej odvolaniu sa nestotožnila s tvrdeniami žalovaného a mala za to, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenia rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré sa stali podkladom pre jeho rozhodnutie vo veci samej. V ďalšom žalobkyňa zotrvala v celom rozsahu na obsahu podaného odvolania.

23. K uvedenému vyjadreniu žalobkyne žalovaný svoje vyjadrenie nepodal.

24. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

25. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

26. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré odvolateľka uvádzala v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

27. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t.j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 CSP zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP viazaný aj dôvodmi odvolania, t.j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 CSP oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

28. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie stranami tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmvaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

29. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) nebol naplnený, keď hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí

správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

30. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, pričom súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav vecí, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie postačujúco a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalovaným v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

31. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcemu z ustanovenia § 191 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. písm. f) CSP je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

32. Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základne právo účastníka na spravodlivý proces (napr. sp. zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Rozsah povinností odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované vzhľadom na okolnosti každého prípadu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/163/2015 zo dňa 17.3.2016).

33. V konaní bolo nesporným, že žalobkyňa a žalovaný nemali záujem zotrvať na spoločnom spoluvlastníckej k spornej nehnuteľnosti. Zároveň odvolací súd dodáva, že reálne del'ba nehnuteľnosti je vylúčená vzhľadom k tomu, že sa jedná o byt nachádzajúci sa v bytovom dome. Správne súd prvej inštancie popísal dôvody prečo neprichádza do úvahy prikázanie bytu jednému zo spoluvlastníkov s povinnosťou zaplatiť finančnú náhradu druhému zo spoluvlastníkov vrátane žalovanej, ktorá oňho prejavila záujem. Rovnako je podľa odvolacieho súdu nesporné a vyplýva to aj z príslušnej inzercie predaja nehnuteľnosti, že minimálna cena štvorzbového bytu nachádzajúceho sa v Meste C. s podlahovou plochou 77 m² (bez loggie) dosahuje viac ako 60.000,- eur pričom podľa odvolacieho súdu žalobkyňa nepreukázala schopnosť zabezpečiť si dostatok finančných prostriedkov pre odstupujúceho podielového spoluvlastníka - žalovaného, a to ani v primeraných splátkach. Jediným príjmom žalobkyne tak ako to vyplýva z obsahu potvrdenia Z. A. zo dňa 9.10.2020 je u žalobkyne stavebný dôchodok vo výške 416,30 eur (č. I. 219 spisu), z čoho žalobkyňa za služby spojené s bývaním uhrádza sumu vo výške 182,- eur tak, ako to vyplýva z potvrdenia Č. N. (č. I. 220 súdneho spisu) a na lieky tak, ako to vyplýva z jej rukou písaného prehľadu (na č. I. 223 súdneho spisu) uhrádza 68,71 eur. Nielen z vyššie uvedených príjmov a výdavkov, ale aj zo samotného rozhodnutia Centra právnej pomoci zo dňa 17.7.2018, ktorým je Centrum právnej pomoci so Z. G. C., U. X, bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, vyplýva, že za na základe predložených dokladov a žiadosti a informácie o majetkovej

situácii žiadateľa - žalobkyne bolo preukázané, že žalobkyňa spĺňa zákonom stanovenú podmienku - stav materiálnej núdze bez finančnej spoluúčasti.

34. Z vyššie uvedeného je preto zrejmé, že žalobkyňa nie je schopná na rozdiel od svojho tvrdenia uvedeného v odvolaní na úhradu primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel. Zároveň odvolací súd podotýka, že tak ako to vyplýva z obsahu súdneho spisu (č. I. 224) je žalobkyňa rozhodnutím Mesta C. zo dňa 12.8.2020 odkázaná na druhý stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby - poskytovanie opatrovateľskej služby, keď sa vyžaduje pomoc pre žalobkyňu aj v rámci sebaobslužných úkonov a v rámci starostlivosti o domácnosť, preto je vylúčené, aby sa žalobkyňa zamestnala, čo i len na skrátenej pracovný úväzok a čím si zabezpečila ďalší príjem okrem poberania starobného dôchodku. Odvolaciemu je aj z iných príberajúcich sporov známe, že cenu nehnuteľností vrátane lokality Mesta C., kde sa nachádza sporná nehnuteľnosť v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného neustále rastú, preto nariadenie znaleckého dokazovania na preukázanie hodnoty nehnuteľnosti, bolo bezúčelným už naviac, keď takýto návrh na doplnenie dokazovania za účelom preukázania hodnoty spornej nehnuteľnosti žalobkyňa nenavrhol a takýto dôkazy navrhla až v podanom odvolaní ako tzv. novotu, keď dôvodila, že v konaní nebol vypracovaný znalecký posudok a nebol zabezpečený ani akýkoľvek iný listinný dôkaz týkajúci sa hodnoty predmetného bytu.

35. Napokon samotná žalobkyňa v petite svojho návrhu žiadala, aby jej predmetný byt bol prikázaný do jej výlučného vlastníctva s tým, že nie je povinná žalovanému vyplatiť finančnú náhradu za jeho zrušený podiel s poukazom na údajné násilné správanie žalovaného vo vzťahu k žalobkyňi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutia odvolacieho súdu v tejto veci vo vzťahu ku konaniu o nariadenia neodkladného opatrenia, kde odvolací súd vo svojom rozhodnutí zo dňa 25.3.2021 okrem iného konštatoval, že o takúto situáciu ide aj v prejednávaní veci, keď žalobkyňou tvrdené násilné správanie žalovaného voči nej nebolo nijako preukázané, a to nielen tým, že trestné stíhanie proti žalovanému pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby vo vzťahu k žalobkyňi bolo zastavené, keď zo záverov tohto rozhodnutia s poukazom na vykonané znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia vyplýva, že žiadna z dotknutých osôb, t.j. ani žalobkyňa, nevykazuje syndróm týranej osoby, pričom výpovede žalobkyne znalec hodnotil ako neúplné a neobjektívne v jej prospech, pričom na druhej strane žalovaný v danom čase vypovedal podľa znalca objektívne a nestranné. Rovnako tak treba poukázať na viaceré podania žalobkyne vo vzťahu k žalovanému na polícii o podozrení zo spáchania priestupku voči občianskemu spolunažívaniu, ktorých sa mal dopustiť tým, že žalobkyňi nadával a urážal ju, pričom z evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR, ako aj z potvrdenia Okresného úradu Humenné zo dňa 17.8.2020 vyplýva, že správny orgán vybavil všetky tieto oznámenia žalobkyne odložením veci z dôvodu, že neodôvodňujú začatie konania o priestupku.

36. Pokiaľ žalobkyňa argumentovala psychickým nezvládnutím prítomnosť žalovaného v byte, tak uvedený dôvod, a to animozita vo vzťahu k žalovanému, ktorá môže viesť k ďalšiemu zhoršovaniu zdravotného stavu žalobkyne, nemôže mať za následok zákaz zdržiavania sa pre žalovaného v nehnuteľnosti, ktorá mu spoluvlastnícky patrí, pričom už aj s poukazom na skutočnosť, že žalovaný si musel v minulosti na dlhšie časové obdobie zabezpečiť sám ubytovanie z dôvodu vydania neodkladného opatrenia, je dôvodná požiadavka, aby takto pre zmenu postupovala žalobkyňa, t.j. v prípade, ak má za to, že pobytom žalovaného v spoločnej domácnosti dôjde k zhoršeniu jej zdravotného stavu, ktorý je ovplyvnený najmä spolužitím so žalovaným, si rovnako ako žalovaný zabezpečila náhradne ubytovanie až do času, kým nedôjde k definitívnemu rozhodnutiu vo veci samej, t.j. k právoplatnému rozhodnutiu v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetnému bytu.

37. V ostatnej námietke žalobkyne spočívajúcej v tom, že súd prvej inštancie pochybil, keď nevykonal výsluch žalobkyne ako strany sporu, odvolací súd uvádza, že postup súdu prvej inštancie bol správny, keď žalobkyňu priamo na pojednávaní konanom dňa 19.11.2020 tak, ako to vyplýva z obsahu zápisnice z tohto pojednávania, ospravedlnila z neúčasti jej právna zástupkyňa, a to zo zdravotných dôvodov s tým, že nežiadala odročenie pojednávania a nemala žiaden návrh na vykonanie dokazovania. Zároveň tak ako to vyplýva z lekárskej správy žalobkyňa túto žiadosť podoprela záverom lekára o zhoršení zdravotného stavu v prípade jej účasti na nariadenom pojednávaní. Nakoľko konanie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je striktné kontradiktórnym sporovým konaním ktoré neumožňuje súdu vykonávanie dôkazom mimo návrhov procesných strán a žalobkyňa ktorá bola naviac v konaní zastúpená právnou zástupkyňou - advokátkou nemala žiaden návrh na vykonanie dokazovania súd nemohol ex offio vykonať žiaden dôkaz vrátane jej výsluchu a určenia ceny spoločnej

nehnutelnosti, keď navyiac táto sa žiadneho pojednávania nezúčastnila a nežiadala o jeho odročenie za účelom jej výsluchu.

38. Preto odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

39. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal v odvolaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k neúspešnej žalobkyni v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 CSP).

40. Toto rozhodnutie bol prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).